

Міністерство освіти і науки України
Харківський державний університет харчування та торгівлі
Харківська обласна державна адміністрація
Асоціація українських експертів
Житомирський національний технологічний університет
Львівський торговельно-економічний університет
Навчально-науковий інститут фінансів, банківської справи
Національного університету державної фіскальної служби України
Навчально-науковий інститут менеджменту, економіки та фінансів
ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна академія управління персоналом»
Вільнюський університет (Литва)
Вітебський державний університет імені П.М. Машерова
(Республіка Білорусь)
Могильовська філія ПУО «БІП-Інститут правознавства»
(Республіка Білорусь)
Сопотська Вища Школа (Польща)

ФІНАНСОВІ МЕХАНІЗМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

**Матеріали II Міжнародної
науково-практичної конференції**

18 жовтня 2019 р.

Харків
ХДУХТ
2019

УДК 336.02(477)
ББК 65.26
Ф59

Організаційний комітет:

Голова комітету: *О.І. Черевко*, д-р техн. наук, проф.

Заст. голови: *Л.М. Янчева*, канд. екон. наук, проф.; *В.М. Михайлов*, д-р техн. наук, проф.;
А.Л. Фоцан, канд. техн. наук, доц.

Члени оргкомітету: *Т.М. Афоніна*, кер. відділу орг.-інформ. роботи; *В.В. Богатирьова*, д-р екон. наук, проф.; *О.М. Жданович*, нач. Видавництва; *Л.Г. Карпова*, дир. Деп. науки і освіти ХОДА; *Н.Б. Кащєна*, канд. екон. наук, проф.; *А.С. Крутова*, д-р екон. наук, проф.; *Т. Мартинюк*, д-р наук, проф.; *М.О. Ку́жєлєв*, д-р екон. наук, проф.; *А. Мачеринскєне*, д-р наук, проф.; *Т.В. Мединська*, канд. екон. наук, доц.; *В.В. Мякінькая*, канд. екон. наук, доц.; *О.В. Олійник*, д-р екон. наук, проф.; *Л.І. Рубанєнко*, през. АУЕ; *Т.О. Ставерська*, канд. екон. наук., доц.; *Р. Субачієне*, д-р наук, проф.; *О.В. Чумак*, канд. екон. наук., доц.

Конференцію включено до Переліку наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки у 2019 році згідно з листом ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» Міністерства освіти і науки України від 16.01.2019 р. № 22.1/10-123.

Рекомендовано до видання вченою радою Харківського державного університету харчування та торгівлі, протокол № 16 від 15.07.2019 р.

Фінансові механізми сталого розвитку України : матеріали
Ф59 II Міжнар. наук.-практ. конф., 18 жовтня 2019 р. / редкол. : О. І. Черевко
[та ін.] ; Харківський держ. ун-т харч. та торг. – Х. : ХДУХТ, 2019. – 308 с.

ISBN 978-966-405-489-5

Збірник містить матеріали доповідей учасників II Міжнародної науково-практичної конференції «Фінансові механізми сталого розвитку України» (18 жовтня 2019 року, ХДУХТ, м. Харків), у яких розглядаються фінансово-кредитні важелі, обліково-аналітичне забезпечення, соціально-економічні та маркетингові аспекти сталого розвитку національної економіки і перспективи розвитку професійної компетентності фахівців фінансово-економічної сфери.

Матеріали друкуються в авторській редакції мовою оригіналу. Відповідальність за зміст матеріалів несуть автори.

УДК 336.02(477)
ББК 65.26

ISBN 978-966-405-489-5

© Харківський державний університет
харчування та торгівлі, 2019

it is really designed to work best along with face to face classroom teaching. The more important reason why teachers like to use it is that it enables students to learn more independently – that is, have more control over their learning – and also more co-operatively – which means they can fulfill some of the tasks together. Distance learning systems have a large number of optional modules as well, which enables students to spend as much time as they need on lessons they find difficult.

УДК 339.9

В.О. Козуб, канд. екон. наук, доц. (ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Харків)

І.М. Пліш (ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Харків)

ФІНАНСУВАННЯ БАНКАМИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

В сучасних умовах банківською системою здійснюється кредитне та фінансове обслуговування суб'єктів господарювання. Банки відіграють значну роль в організації та проведенні розрахунків між підприємствами. Для забезпечення ефективної зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) клієнтів банківські установи здійснюють фінансування їхньої зовнішньоторговельних операцій, що дозволяє оптимізувати фінансові потоки та мінімізувати фінансові та комерційні ризики. Отже, пропонуючи ряд послуг клієнтам-учасникам зовнішньоекономічної діяльності, самі банки стають важливою сполучною ланкою в міжнародній торгівлі.

Цілі банків у сфері зовнішньоекономічної діяльності наступні: надання якісних послуг клієнтам – експортерам/імпортерам; зниження ризиків міжнародних угод; забезпечення банку валютного доходу. Ці цілі реалізуються шляхом застосування різних методів та інструментів, що узгоджуються експортером й імпортером під час укладення контракту купівлі-продажу.

Цільовою групою для надання послуг з фінансування зовнішньоторговельних операцій є великі та середні підприємства, які займаються зовнішньоекономічною діяльністю. Схеми фінансування ЗЕД використовують в основному підприємства таких галузей, як машинобудування, металургія, сільське господарство та ін. Широко застосовується цей інструментарій також при імпорті в Україну обладнання, комплектуючих до автомобілів, продуктів нафтохімії, фармацевтичної продукції, тобто товарів зі швидким оборотом. Таке

фінансування здійснюється українськими банками шляхом залучення кредитних ресурсів з міжнародних ринків та використання ресурсів їхніх партнерів – іноземних банків.

Проблемним сегментом для фінансування зовнішньоекономічної діяльності є малі підприємства, які не завжди спроможні профінансувати свої зовнішньоторговельні контракти і тому потребують залучення додаткових грошових коштів. Ще більшою проблемою є недостатня обізнаність учасників зовнішньоекономічної діяльності стосовно спектру банківських продуктів і послуг.

Фінансування – це ризикові активні операції банків, пов'язані з документарними інструментами: видача непокритих зобов'язань (акредитиви та гарантії), підтвердження документарних інструментів без покриття, кредитування чи надання зобов'язань під забезпечення майнових прав на виручку за документарними інструментами тощо.

Асортимент послуг, які пропонують українські банки в межах фінансування зовнішньоекономічної діяльності, достатньо широкий (табл. 1).

Фінансування зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання є невід'ємною складовою набору послуг, що пропонуються клієнтам комерційними банками. Проте пост-імпортне, передекспортне та пост-експортне фінансування доступне далеко не всім позичальникам, оскільки передбачає наявність заставного майна, вартість якого у два рази має перевищувати обсяг фінансування. Також таке фінансування може стати надто дорогим для позичальника, якщо сума угоди невелика. Тривалість оформлення угод про фінансування залежить від характеру відносин між вітчизняним банком та клієнтом. Наприклад, для постійних, фінансово стійких клієнтів, які мають позитивну кредитну історію, акредитив може бути відкритий протягом одного дня, решті клієнтів доведеться чекати кілька тижнів, або взагалі їм буде відмовлено у фінансуванні.

Повноцінному фінансуванню зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання перешкоджають загальні проблеми розвитку української банківської системи, зокрема недостатній рівень капіталізації та проблеми ліквідності банків. Розміри капіталу банку не дають змоги обслуговувати великих клієнтів, які потребують значного фінансування своїх бізнес-проектів. У сучасних умовах вітчизняні банки ще не можуть запропонувати довгострокові кредити і великі гарантії експортерам, що знижує рівень їх конкурентоспроможності на міжнародних ринках. На всі валютні операції банку поширюються правила валютного контролю.

Таблиця 1 – Основні види фінансування зовнішньоекономічної діяльності підприємств

Фінансування імпорту	Фінансування експорту
<p>Відкриття акредитивів та гарантій без фінансового покриття (фінансування до відвантаження) – дозволяє імпортеру організувати виконання його контракту, не відволікаючи на цей період свої оборотні засоби та надаючи контрагенту гарантію реалізації контракта в майбутньому та виконання платіжних зобов'язань.</p>	<p>Підтвердження експортних акредитивів на непокритій основі – використовується, якщо український експортер не довіряє зобов'язанням банка-емітента, який відкрив акредитив, а той, у свою чергу, не має встановлених лімітів на українські банки, щоб перевести покриття на термін дії акредитиву</p>
<p>Фінансування відстроченого платежу – відкриття на непокритій основі акредитива, що виконується шляхом відстрочки платежу, або гарантії, що забезпечує зобов'язання імпортера своєчасно погасити товарний кредит.</p>	<p>Передекспортне фінансування – використовується, коли вітчизняний експортер планує продаж товарів за кордон та використовує грошові кошти на покриття витрат виробництва, збереження та транспортування товарів, що експортуються, тощо.</p>
<p>Пост-імпортне фінансування – це відстрочка оплати за документарним акредитивом, що надається іноземним банком вітчизняному імпортеру під зобов'язання українського банку надати покриття після закінчення визначеного періоду часу. Використовується, коли вітчизняний імпортер при закупівлі товарів за кордоном не має можливості здійснити попередню оплату за товар продавцю.</p>	<p>Пост-експортне фінансування – форма рефінансування відстрочки платежу, що надається експортером контрагенту. Якщо експортер надає товарний кредит покупцеві, але потребує грошових коштів одразу після проведення відвантаження, йому можуть бути надані кошти у сумі, що є близькою до суми експортного відвантаження.</p>
	<p>Інші форми фінансування експорту – з використанням кредитних ліній іноземних банків.</p>

Активізації діяльності банків у сфері фінансування зовнішньоекономічної діяльності, розширенню спектра послуг та збільшенню обсягів операцій сприятимуть стабілізація в кредитно-фінансовій сфері країни, зниження рівня кредитних ставок, зміцнення іміджу українських банків на міжнародному ринку, вдосконалення механізму фінансування, надання кредитів та гарантій. Щоб налагодити механізм фінансування малих підприємств потрібно вдосконалити законодавство у сфері кредитних відносин та валютного регулювання.

Разом з тим, суб'єктам господарювання потрібно покращувати показники прибутковості, капіталізації, підвищувати рівень відкритості інформації про власний бізнес.

Таким чином, комплексне вирішення зазначених проблем розширить межі банківського фінансування зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання, сприятиме пожевлінню інвестиційних процесів, забезпечить стабільність зростання реального сектору економіки, дозволить підвищити рівень конкурентоспроможності економіки України.

УДК 004:351.711(476)

В.В. Мякинська, канд. екон. наук, доц. (МФ БИП, Могилёв)

НАПРАВЛЕНИЯ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ УПРАВЛЕНИЯ ГОСУДАРСТВЕННЫМ ИМУЩЕСТВОМ В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ НА ОСНОВЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ

В современном мире динамичный рост и развитие управления государственной недвижимостью превращается от деятельности для поддержки зданий в развивающийся бизнес, который дает возможность сохранять стоимость активов, связанных с недвижимостью и реализация доходов от стандартной эксплуатации и обслуживания клиентов. Это развитие предполагает внедрения современных специализированных софт продуктов. Сегодня, эти решения обхватывают все больше бизнес функциональности и превращаются в специализированные для этой цели ERP системы с высоким потенциалом. Большое внимание вопросам информатизации и внедрения информационных технологий во все сферы государственной деятельности уделяется Президентом Республики Беларусь и правительством. Национальная программа развития цифровой экономики и информационного

ЗМІСТ

ДОПОВІДІ НА ПЛЕНАРНОМУ ЗАСІДАННІ

Янчева Л.М., Тарасова Т.О.

Технологія глобального облікового процесу сукупного виробництва в економіці України 3

Borysova A., Kolesnyk A., Manuyenkova O.

Experience of using distance learning systems in teaching «English for professional communication» 5

Козуб В.О., Пліш І.М.

Фінансування банками зовнішньоекономічної діяльності підприємств 8

Мякинська В.В.

Направления совершенствования управления государственным имуществом в Республике Беларусь на основе использования информационных технологий 11

Секція 1 ФІНАНСОВО-КРЕДИТНІ ВАЖЕЛІ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Dimitrova T.

Preventing the financing of terrorism – banking rules 17

Андрейків Т.Я., Кицун С.М.

Шляхи стабілізації функціонування банківської системи України 21

Андрейків Т.Я., Курят О.О.

Характеристика діяльності інституційних інвесторів на фінансовому ринку 24

Андрейків Т.Я., Ставрук Л.А.

Ринок цінних паперів України: сучасний стан та перспективи розвитку 27

Андрющенко І.С., Даниленко О.С.

Відповідальність за порушення трудового законодавства та оплати праці 30

Безугла А.І.

Методичні аспекти формування фінансової структури оборотного капіталу торговельних підприємств 33

Наукове видання

ФІНАНСОВІ МЕХАНІЗМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

**Матеріали II Міжнародної
науково-практичної конференції**

18 жовтня 2019 р.

Видано в авторській редакції

Відповідальні за випуск: Т.О. Ставерська,
Н.Б. Кащена,
О.М. Жданович

Комп'ютерна верстка: Т.О. Ставерська,
Н.Б. Кащена

План 2019 р. поз. 7/31/19

Підп. до друку 15.10.19 р. Формат 60x84 1/16. Папір офсет.
Ум. друк. арк. 19,3. Тираж 170 прим.

Видавець і виготівник
Харківський державний університет харчування та торгівлі
вул. Клочківська, 333, Харків, 61051
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 4417 від 10.10.2012 р.